

Škola na Jasence v době II. světové války

Snahou německých okupantů bylo vymazání české minulosti, která v době poroby sloužila jako morální opora. Hned na začátku protektorátu Němci zabavili školní kroniku Jasenky, která byla i kronikou obecní od r.1886.

V době válečné byla psána „nová“ kronika školy, ve které byly zachyceny i některé události samotné obce v době války. Kroniku vedli místní učitelé, tak, jak na Jasenku přicházeli, či odcházeli. Významnou část zapsali učitelé Karel Pilčík a Rudolf Cepek. Samotní učitelé ale i ostatní občané, museli díky platnosti rasových zákonů, dokazovat svůj nežidovský původ. Svobodní museli doložit rodné listy 7 generací, ženatí 14 generací.

Okupace neměnila život jen dospělým, ale i dětem. Ve školních učebnicích se začerňovala problematika dějin, např. T.G.M., měnila se mapa tehdejší Evropy. Děti byly vybízeny, k různým sběrovým akcím a sbíralo se vše, co mohl tehdejší německý průmysl potřebovat. A tak jaseňské děti sbíraly papír, železo, byliny, ale i kopřivy nebo kosti. Obyvatelstvo muselo přispívat na tzv. zimní pomoc, ale ochota občanů byla malá.

Zvláště těžká situace nastala po atentátu na R. Heydricha (27.2.1942). Němci hledali sebemenší záminku k potrestání našeho národa. Od 7.7.1942 se mělo na českých školách zdravit nacistickým pozdravem-zdviženou pravicí. Podle pamětníků se ale tento rozkaz obcházel.

Ve školním roce 1941/42 bylo v jaseňské škole 125 žáků v 1. až 5. Třídě. V roce 1943 byly ve škole provedeny stolařské práce Antonínem Matůšem. Jednalo se o nové podlahy a nová okna. V témže roce byly zakoupeny i nové trubkové lavice, které vydržely ve škole až do roku 1977.

Školní rok 1944 až 1945 byl rokem zcela jiným. Žáci předčasně opouštěli školu díky hrozcím leteckým náletům. Poplachy byly i 3x do týdne. V lednu 1945 bylo vyučování ve škole dočasně zastaveno a třídy zabrala německá armáda, která utíkala před rudou armádou.

Po válce byla kronika vrácena zpět, ale její další osud je neznámý. Je u někoho tak dobře schovaná, že se ji do dnešních dnů nepodařilo najít,

Rok 1945 ve škole na Jasence:

- 16.2.1945 přišlo do školy 400 německých vojáků z Kavkazu, kteří udělali ve škole hrozný nepořádek.
- 9.3.1945 přišlo 240 vojáků-Němci a Vlasovci, chovali se zde drze, Jasenčanům vyhrožovali a zastrašovali je střílením do vzduchu .
- 8.4.1945 německá autokolona přijela do Jasenky, zřídili si zde zámečnickou dílnu, poničili školní hřiště, protože zde vybudovali zákopy pro auta, na svou obranu zde umístili i protiletadlové dělo.
- Od 30.4.do 4.5.1945 byly ve škole ubytovány německé cyklistické hlídky s pancéřovými pěštní a samopaly.